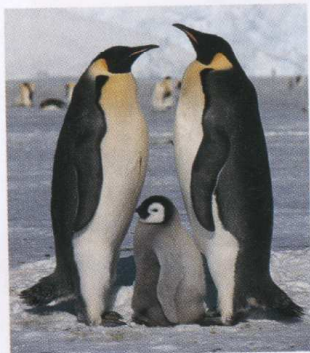

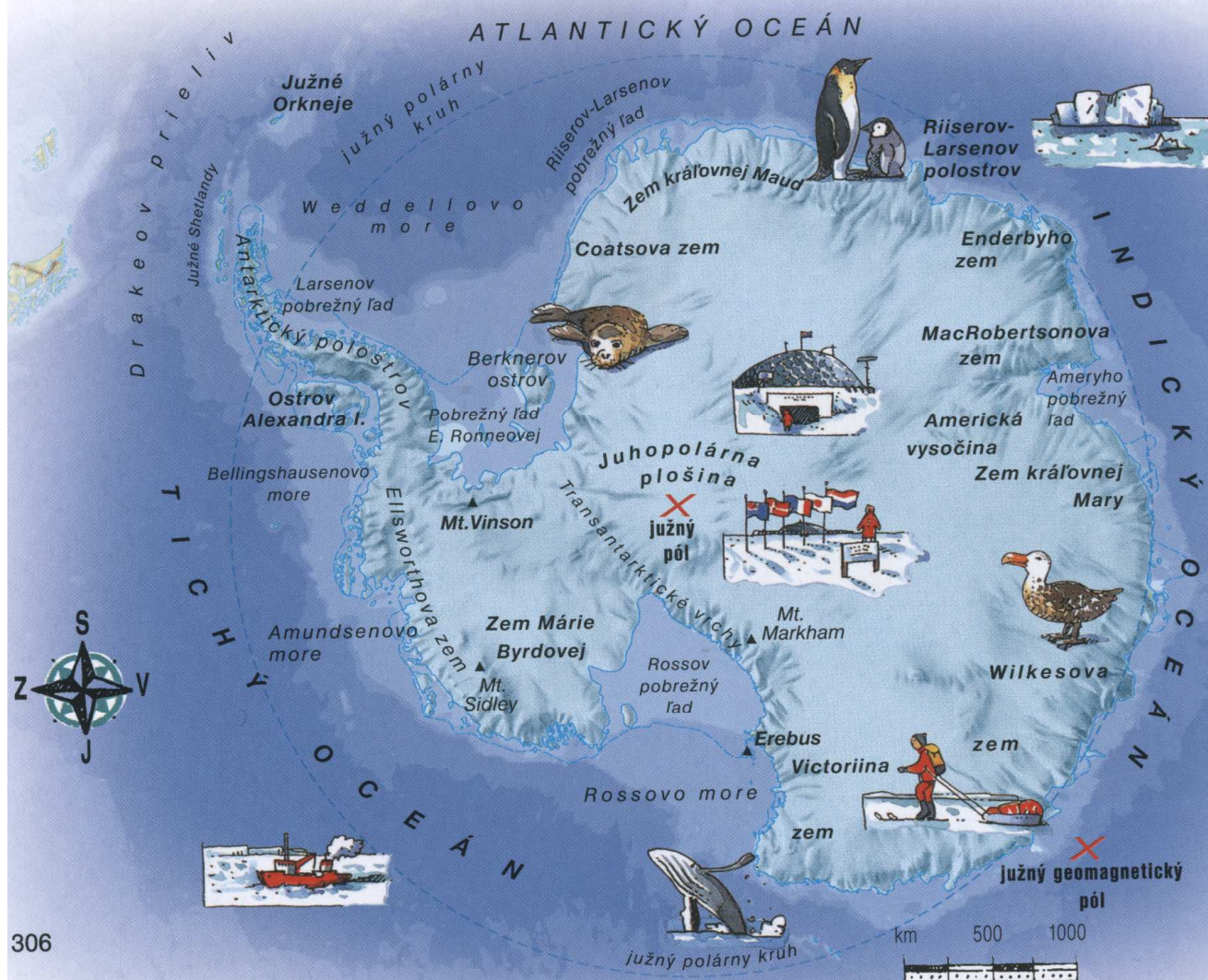
Antarktída

– sa nazýva územie okolo južného zemského pólu. Je takmer celkom pokryté súvislou vrstvou ľadu, ktorý miestami dosahuje hrúbku 4 700 metrov.

Antarktída je svetadiel, no pre veľkú zimu tu ľudia nikdy nežili. Svoj domov si tu našlo iba zopár rastlín a živočíchov, napríklad tučniaky.

Svojou hmotnosťou sa Antarktída vtlačila do zemskej kôry do hĺbky niekoľkých stoviek metrov. Pred jej pobrežiami ležia obrovské ploché, veľmi mierne sklonené ľadovce ponorené pod hladinu, tzv. šelfy. Takmer celá Antarktída sa rozprestiera medzi južným pólom a južným polárnym kruhom. V priestore tejto myslenej kružnice slnko v lete nikdy celkom nezapadá, hovoríme preto o polnočnom slnku. Polárny deň trvá 24 hodín. Slnko však nesvieti tak jasne ako u nás, pretože je v šikmej polohe. V zime zase ráno nikdy celkom nevychádza, len sa trochu vyjasní. Hovoríme tomu polárna noc. Úplne na južnom póle sa v zime slnko polroka neukáže a v lete zasa polroka nezapadá.

Arktída je polárna oblasť okolo severného zemského pólu. Vyznačuje sa nízkymi teplotami, je však oveľa teplejšia ako Antarktída. Severný pól sa nenachádza na pevnine, ale na ľadovej vrstve uprostred Severného ľadového oceánu. Hrúbka ľadu nepresahuje štyri metre.

Do oblasti za severným polárnym kruhom zasahujú aj severné okraje okolitých kontinentov – Európa, Ázia, Amerika a ostrov Grónsko. V Arktíde žijú odpradáva Inuiti, ktorých možno skôr poznáme pod menom Eskimáci. Inuitské deti sa vedú dobre vysporiadať so zimou a životom v snehu a ľade. Do Arktídy sa však neskôr prisťahovali aj iní európski osídlenci. Iste ich prilákalo nerastné bohatstvo, predovšetkým ropa. Inuiti nepestujú rastliny a nevenujú sa poľnohospodárstvu. Na to je podnebie

príveľmi studené. V minulosti sa venovali lovu, chytali najmä tulene, veľryby a veľké ryby. V Arktíde žijú aj ďalšie zvieratá, napríklad ľadové medvede, polárne líšky a polárne zajače. Živočíšna ríša Antarktídy je celkom iná. Najrozšírenejšími obyvateľmi sú tam tučniaky. Dosiaľ si žiaden ľadový medveď nepochutnal na tučniakovi, a to z jednoduchého dôvodu – medveď žije v Arktíde, tučniak v Antarktíde – spolu ich možno vidieť iba v zoologickej záhrade.

